

„Štajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krome, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računajo naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne števe se prodajajo po 6v. Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptujju, gledališko poslopije štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopiše se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inserterov) je za celo stran K 80, za 1/2 strani K 40, za 1/4 strani K 20, za 1/8 strani K 10, za 1/16 strani K 5, za 1/32 strani K 250, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 13.

V Ptujju v nedeljo dne 31. marca 1912.

XIII. letnik.

Kam plovemo?

Mi gotovo nismo vstvarjeni iz najbolj mehke ilovice in marsikdaj prisili tudi nas bojna narava do ostrih besed. Ali v splošnem smo imeli vendar vedno namen, ljudstvo kolikor mogoče podčevati, mu koristiti, pomagati, — skušali smo izpolnjevati vlogo poštenega lista in dostojne kmetsko-delavsko-obrtne stranke. Pa na vsako našo ožjeto besedo so klerikalni farizeji kakor petelini zavijali oči proti nebu ter kričali v naši „surovosti“ in „brezobzirnosti“. Mi smo jih pustili kričati, kajti tudi mačka zacvili, ako ji stopiš na rep. Vedeli smo, da je med brezobzirno, prosto besedo in med bistveno surovostjo velika razlika. Pribili pa smo že opetovano na podlagi neovrgljivih dejstev in dokazov, da surovi ton in brezobzirni boj v slovenski javnosti nismo vpeljali; pač pa so ga vpeljali slovenski klerikalci sami.

Zadnji tedni so prinesli zopet neverjetne orgije klerikalno-prvaške surovosti. Povsod so se vršili „misijoni“ in skoraj povsod so bili ti „misijoni“ zgolj politična hujskarija, na katero se ne more odgovarjati, ker se godi v Bogu posvečenem in od postave varovanem hramu. Ni bilo skoraj misijonske pridige, na kateri bi se ne udrihalo čez „Štajerca“. In ni bilo spovedi, na kateri bi se ne šuntalo proti naprednjakom. Otroke, dekleta, fante, — vse se je zastrupljalo iz posvečenih ust s političnim sovraštvom. Ne jokamo morda, kajti ta gonja „Štajercu“ ni škodovala in mune bode škodovala. Nasprotno, vsaka pridiga proti „Štajercu“ prinese nam novih naročnikov in novih odjemalcev. Vsaka klerikalna kletev postane hipoma blagoslov za napredno misel. Ako vkljub temu grajamo divjanje političnih duhovnikov, potem storimo to zgolj iz ozirov na čistost vere. Kajti zločinsko že se nam zdi, kako ti duhovniškega imena nevredni gospodje bagatelizirajo vero, kako smešijo najčistejšo nauko o ljubezni do bližnjega, kako blatijo evangelij in pljavajo na cerkvene zapovedi. Ali je sveta vera res le igračka v roki političnih kaplanov? Nam se zdi, da cerkvena oblast spi, — sladko spi brez sanj in nemira, — sovražnik pa seje luliko v cerkvenem vrtu.

V Polensaku je fajmošter raz prižnice vpil, da največji nečistnik ni tako težki grešnik, nego tisti, ki „Štajerca“ bere. To je bilo lansko leto. Letos pa imajo v Polensaku dovolj nezakonskih mater, samih klerikalnih devičic, ki so raje župnika v bogale in se nečistosti udajale, nego da bi „Štajerca“ brale. Zdaj pa tuli župnik raz prižnice in drugzaj ni slišati, nego besede kakor „k... e“, ki se jih mi sramujemo celo v krčmi izpregovoriti.

Ta slučaj je dokaz, kakšne posledice ima politična gonja duhovnikov. Nam naprednjakom vi črni gospodje ne škodujete; pač pa škodujete veri in ljudski pravnosti!

Stara je beseda, da čimbolj je kakšna dežela klerikalna, temveč zločinov, ubojev, umorov, pretepor, se tam pojavlja. Čudno to ni, ako ravno poklicani varuhi pravnosti in Bogu dopa-

dajočega življenja širijo najgrše pohujšanje. Ali ne hujskajo klerikalni listi naravnost v pobijanje političnih nasprotnikov? Ali niso politikujoči kaplani naravnost voditelji pri izgrelih in pretepih? Kdo bi si mogel kaj surovejšega in brezobzirnejšega misliti, nego je bil govor „duhovnika“ dr. Kreka na celjskem zborovanju laži-kmetске „zveze“?! . . . Celo mrliče v grobu ne pustijo klerikalni hujskači pri miru in v divji, zverinski jezi pljujejo na strohnele kosti pokojnih naprednjakov. . . V njih „izobraževalnih“ društvih pa učijo nepokornost proti starišem, pri njih „igrah“ navajajo mladino na ponoevanje, pijančevanje in druge žalostne posledice razuzdanosti. Ubijalci, detomorilke, sleparji, — to so znamenja klerikalne „vzgoje“ in klerikalne „kulture.“

Kakor umazano morje se vliava klerikalna propalost čez slovenske pokrajine. . . In zato vprašamo ponižno in resno cerkveno oblast, ki ima sveto dolžnost, varovati in ščititi vero, vprašamo kot ljudje, ki ne nosijo Kristovih nauk le na jeziku: Kam plovemo?

MOJA STARA

izkušnja me uči, da rabim za negovanje moje kože le Steckenpferd-lilijino-mlečno milo od tvrdke Bergmann & Co., Tetschen a/E. Kos za 80 h se dobi povsod. 229

Politični pregled.

C. k. kmetijska družba za Štajersko obdržala je 27. in 28. marca v deželni zbornici v Gradcu svoj 89. letni občni zbor. O tem za kmetijstvo velevažnem zborovanju prinesli bomo seveda natančnejše poročilo.

Nemški cesar Viljem II. peljal se je te dni v Korfu. Na Dunaju je pozdravil našega vladarja. Sestanek je bil prav prisrčen. V mestu Brioni pa je pozdravil našega prestolonaslednika.

„Nebojsenič“. Kakor znano je to ime za nove velikanske bojne parnike (dreadthnought). Te dni spustili so v morje drugega teh parnikov, ki nosi na cesarjevo povelje ime zmagovitega našega admirala „Tegetthoff“.

Državna podpora. Vlada dovolila je za po toči in suši v lanskem letu prizadete občine v okrajih Konjice, Slov. Gradec in Deutschlandsberg iz državnih sredstev podpore v skupnem znesku 15.000 kron.

Koroški deželni odbor podelil je raznim požarnim brambam iz tozadevnega sklada podpore v skupnem znesku 24.720 kron.

Pametna sodba. V mestu Neu-Raka psoval je župnik meščane raz prižnice, to pa iz političnih vzrokov. 11 meščanov je tudi imenoma navedel in žalil. A ti so ga šli tožiti in širokostonni fajmošter je bil zaradi žaljenja časti na 3 dni zapore obsojen. Prav tako, kajti na prižnico ne spada politika!

Papež hoče baje določbe gledé maziljenja duhovnikov spremeniti. Medtem ko postane danes lahko vsak 23. letni fantek duhovnik, določilo se bode starost za bodoče z 28. letom. Tako bodoje imeli po papeževem mnenju mladi ljudje več časa, da izpoznajo, je-li so sposobni za duhovniški stan ali ne. . .

Politični umor. Iz političnih vzrokov je neki Grk ustrelil kneza Kopassi iz Samo. Umor je povzročil mnogo razburjenja. Morilca so vjeli.

Dopisi.

Sv. Lenart v sl. goricah. Dragi mi „Štajerc“, eno izredno prijaznost našega g. župnika glede računanja pri pogrebih ti moram danes poročati, da tudi javnost njegovo delo izpозна. Pred kratkim je umrla v naši fari nekdanja posestnica E. F. Za rajnko so se služila v farni cerkvi cerkvena opravila. Žalostno je, da je takrat truplo rajnke moralo pred cerkvijo biti. Vpraša se gospoda župnika, zakaj se sedaj trupla mrtvih ne smejo več v cerkev nositi? ali je to tudi Kristus prepovedal? . . . Nadalje se vpraša g. župnika, ali je naša cerkev njegova lastnina ali pa lastnina tukajšnjih faranov? Ali je mogoče tudi njegov račun za 97 kron (beri devadesetinsedem kron) postavno pravilen? (gledi tozadevni patent od 13. grudna l. 1774.) K temu patentu se vpraša g. župnika, če si upa on z lahko vestjo sploh toliko računati? Torej s postavo na dan!

Iz Oseka. Redko kedaj piše se kaj iz Oseka pri sv. Trojici, a vendar tudi mi prav marljivo čitam tebe, predragi „Štajerc.“ Medsebojno smo mi občani zmajaj živeli v složnosti kot napredni občani, a v zadnjem času začel je klerikalni kovač puntati jednega kmeta proti drugem, zastran občinskih volitev, tako da se ne moramo sporazumeti zavoljo njih. Zdaj vpraša in prosi kovačova stranka v „Sl. gosp.“ poslance, naj oni preiščejo vzrok, zakaj da se občinske volitve tak dolgo zavlačujejo; mi pa njemu svetujemo: naprosi si rajši Roškarja, da ti on preskrbi dela, ker ako ne boš več v kovačnici dela imel, kak v zadnjem času, tedaj boš tudi ti moral iti v Pohorje kože pasti, prosi pa tudi Roškarja, naj ti preskrbi potrebno zdravilo za glavo, drugače boš prišel še zastran tvoje klerikalne politike bogve kam. V zadnjem pustnem času si že čudno nastopal; ko ti se je jedna gostinja porušila, se je kovač ponudil za kozla, a ti ga k sreči niso hoteli sprejeti. Ej Šalamun in tvoji, bliža se spet občinska volitva, naprosite si spet Zemljiča, ker on lažje hodi od hiše do hiše, kak Vi, ter prav pridno agitirajte. Mi mislimo, da bo zastonj, ker mi Osičarji ostanemo vedno kot napredni „Štajerejanci“, ki se ne bomo dali od farskih podprenikov za nos voditi! Več občanov.

Cirkovce na Drav. polju. Ljubi „Štajerc“! Dolgo nam še nisi nič poročal o naših vrlih Cirkovčanih. Vendar se moram kod popotnik oglašiti in te žalostne Cirkovske farane nekaj potolažiti. Imel sem pretečeni teden opraviti na Dravskem polju. Slučajno me je tudi doneslo v Cirkovce. Prišel sem z nekim mojim prijateljem skupaj, in ko ga vprašam, kako da se še kaj ima, začel mi je tako-le pripovedovati: Pred kakimi 14 dnevi imeli smo tukaj misijonarje, pravijo da so bili iz Celja. Ne misli prijatelj, da so prišli oznanjevat besedo božjo, učiti ljubezen do bližnjega, deliti mir in pokoro. To so sami hujskači, udrihali so po „Štajercu“, da je groza. V pridigi nam je poveljal nek misijonar, da v vsaki hiši, kjer se „Štajerc“ čita,